

Όνοματεπώνυμο.....

ΓΡΑΠΤΕΣ ΠΡΟΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΜΑΪΟΥ - ΙΟΥΝΙΟΥ
ΣΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ

Τα θέματα ΔΕΝ θα μεταφερθούν στο καθαρό.

Να απαντήσετε σε όλα τα θέματα

Οι απαντήσεις να γραφούν στο καθαρό

Τα σχήματα μπορούν να γίνουν και με μολύβι

Διάρκεια εξέτασης 2 ώρες

ΘΕΜΑ 1ο

A I. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν, γράφοντας στο γραπτό σας τη λέξη Σωστό ή Λάθος δίπλα στο γράμμα που αντιστοιχεί σε κάθε πρόταση.

α. Για οποιαδήποτε διανύσματα $\vec{\alpha}, \vec{\beta}$ ισχύει $\vec{\alpha} \cdot \vec{\beta} = \vec{\beta} \cdot \vec{\alpha}$

β. Η εξίσωση κάθε ευθείας, που διέρχεται από το σημείο $A(x_0, y_0)$ και έχει συντελεστή διεύθυνσης λ , δίνεται από την σχέση: $x - x_0 = \lambda(y - y_0)$

γ. Η απόσταση του σημείου $P(x_0, y_0)$ από την ευθεία

ε: $Ax + By + \Gamma = 0$ με $(A, B) \neq (0, 0)$ δίνεται από την σχέση $d = \frac{|Ax_0 + By_0 + \Gamma|}{\sqrt{A^2 + B^2}}$

δ. Ο κύκλος (O, ρ) , όπου O η αρχή των αξόνων και $\rho > 0$ έχει εξίσωση $x^2 + y^2 = \rho^2$. Μονάδες 4X3

II. Να απαντήσετε στο γραπτό σας με το γράμμα που αντιστοιχεί στην σωστή απάντηση στην πρόταση

«Η εξίσωση $x^2 + y^2 + Ax + By + \Gamma = 0$ παριστάνει κύκλο όταν

A. $A, B, \Gamma \neq 0$, B. $A^2 + B^2 - 4\Gamma < 0$, Γ. $A^2 + B^2 > 2\Gamma$, Δ. $\Gamma < 0$

Μονάδες 3

B. Έστω $\vec{\alpha}, \vec{\beta}$ όχι παράλληλα στον $\psi\psi$. Να αποδείξετε την

ισοδυναμία $\vec{\alpha} \perp \vec{\beta} \Leftrightarrow \lambda_{\vec{\alpha}} \cdot \lambda_{\vec{\beta}} = -1$

Μονάδες 10

Απάντηση

A I α. Σωστό, β. Λάθος, γ. Σωστό, δ. Σωστό

A II Σωστό το Δ.

B. Θεωρία

ΘΕΜΑ 2^ο

Δίνονται διανύσματα $\vec{a} \neq \vec{0}$, $\vec{\beta}$ με $|\vec{\beta}|=1$, $(\vec{a}, \vec{\beta}) = \frac{2\pi}{3}$ και $|2\vec{a} + \vec{\beta}|=1$

α. Να αποδείξετε ότι $|\vec{a}| = \frac{1}{2}$

Μονάδες 9

β. Να βρείτε τον πραγματικό αριθμό λ , ώστε το διάνυσμα $\vec{u} = \lambda\vec{a} + \vec{\beta}$

να είναι κάθετο στο $\vec{v} = 2\vec{a} - \vec{\beta}$

Μονάδες 9

γ. Για $\lambda=2$, να υπολογίσετε τη γωνία των διανυσμάτων \vec{u} , $\vec{\beta}$

Μονάδες 7

Απάντηση

α. Είναι συν $\frac{2\pi}{3}$, $\vec{a} \cdot \vec{\beta} = |\vec{\beta}| \cos \frac{2\pi}{3} = |\vec{a}| \cdot 1 \cdot (-\frac{1}{2}) = -\frac{|\vec{a}|}{2}$ (1).

έτσι $|2\vec{a} + \vec{\beta}|=1 \Leftrightarrow |2\vec{a} + \vec{\beta}|^2 = 1 \Leftrightarrow 4\vec{a}^2 + 4\vec{a} \cdot \vec{\beta} + \vec{\beta}^2 = 1$ $\stackrel{|\vec{\beta}|=1 \text{ και } (1)}{\Leftrightarrow}$

$4\vec{a}^2 - 2|\vec{a}| + 1 = 1 \Leftrightarrow 2|\vec{a}|(2|\vec{a}| - 1) = 0$ $\stackrel{|\vec{a}| \neq 0}{\Leftrightarrow} 2|\vec{a}| = 1 \Leftrightarrow |\vec{a}| = \frac{1}{2}$.

β. $\vec{u} = \lambda\vec{a} + \vec{\beta} \perp \vec{v} = 2\vec{a} - \vec{\beta}$ σημαίνει $\vec{u} \cdot \vec{v} = 0$ δηλ $(\lambda\vec{a} + \vec{\beta}) \cdot (2\vec{a} - \vec{\beta}) = 0 \Leftrightarrow$

$2\lambda\vec{a}^2 - \lambda\vec{a} \cdot \vec{\beta} + 2\vec{a} \cdot \vec{\beta} - \vec{\beta}^2 = 0$ $\stackrel{|\vec{a}|=\frac{1}{2}, |\vec{\beta}|=1 \text{ και } (1)}{\Leftrightarrow} 2\lambda(\frac{1}{2})^2 - \lambda(-\frac{1}{4}) + 2(-\frac{1}{4}) - 1 = 0 \Leftrightarrow$

$\frac{2\lambda}{4} + \frac{\lambda}{4} = \frac{1}{2} - 1 \Leftrightarrow 3\lambda = 6 \Leftrightarrow \lambda = 2$.

γ. Από την σχέση $\cos(\vec{u}, \vec{\beta}) = \frac{\vec{u} \cdot \vec{\beta}}{|\vec{u}| |\vec{\beta}|}$ και επειδή

$|\vec{u}| = |2\vec{a} + \vec{\beta}| = 1 = |\vec{\beta}| = 1$ και

$\vec{u} \cdot \vec{\beta} = (2\vec{a} + \vec{\beta}) \cdot \vec{\beta} = 2\vec{a} \cdot \vec{\beta} + \vec{\beta}^2 = 2(-\frac{1}{4}) + 1 = \frac{1}{2}$ έχουμε $\cos(\vec{u}, \vec{\beta}) = \frac{1}{2}$ και

κατά συνέπεια αφού η $(\vec{u}, \vec{\beta})$ είναι κυρτή είναι $(\vec{u}, \vec{\beta}) = \frac{\pi}{3}$.

ΘΕΜΑ 3^ο

Δίνονται τα σημεία $A(0,7)$, $B(1, 2)$ και $\Gamma(6,7)$.

α. Να βρείτε τις εξισώσεις των φορέων των υψών ΒΔ και ΓΕ

του τριγώνου ΑΒΓ και της διαμέσου ΑΜ.

Μονάδες 9

β. Να βρείτε το ορθόκέντρο Η του ΑΒΓ.

Μονάδες 8

γ. Να υπολογίσετε το εμβαδόν του ΑΒΓ

Μονάδες 8

Απάντηση

α. Είναι $\vec{AB} = (1-0, 2-7) = (1, -5)$, $\vec{AG} = (6-0, 7-7) = (6, 0)$ και το μέσον

Μ της ΒΓ είναι το $(\frac{1+6}{2}, \frac{2+7}{2}) = (\frac{7}{2}, \frac{9}{2})$.

Επειδή $B\Delta \perp AG$ και AG οριζόντια ($//x'x$) το ύψος ΒΔ είναι η κατακόρυφη του Β δηλ. $x=1$.

Επειδή $GE \perp AB$ και $m_{AB} = -5$ η ΓΕ θα έχει κλίση λ τέτοια ώστε $\lambda_{\vec{AB}} \cdot \lambda = -1$,

οπότε $\lambda = -\frac{1}{-5} = \frac{1}{5}$ και τελικά $GE: y-7 = \frac{1}{5}(x-6) \Leftrightarrow 5y-35=x-6 \Leftrightarrow$

$x-5y+29=0$.

Για την ΑΜ είναι $\vec{AM} = (\frac{7}{2}-0, \frac{9}{2}-7) = (\frac{7}{2}, -\frac{5}{2})$.

Έτσι ΑΜ: $\frac{5}{2}x + \frac{7}{2}y + k = 0$ και αφού περνά από το Α θα ισχύει

$\frac{5}{2} \cdot 0 + \frac{7}{2} \cdot 7 + k = 0 \Leftrightarrow k = -\frac{49}{2}$ και τελικά η ΑΜ έχει εξίσωση:

$\frac{5}{2}x + \frac{7}{2}y - \frac{49}{2} = 0 \Leftrightarrow 5x + 7y - 49 = 0$.

β. Το ορθόκέντρο Η του ΑΒΓ είναι η τομή των ΒΔ και ΓΕ έτσι

$$\begin{cases} x=1 \\ x-5y+29=0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x=1 \\ 1-5y+29=0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x=1 \\ 5y=30 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x=1 \\ y=6 \end{cases}, \text{ δηλ. } H(1,6).$$

γ. Από την σχέση

$$(AB\Gamma) = \frac{1}{2} |\det(\vec{AB}, \vec{AG})| = \frac{1}{2} \left| \begin{vmatrix} 1 & -5 \\ 6 & 0 \end{vmatrix} \right| = \frac{1}{2} (0+30) = 15 \text{ τετ. μον.}$$

ΘΕΜΑ 4^ο

Δίνεται η εξίσωση $x^2 - 4y^2 + 4x + 4 = 0$ (I) και το σημείο $A(1,1)$.

α. να αποδείξετε ότι η (I) παριστάνει δύο ευθείες $\varepsilon_1, \varepsilon_2$.

Μονάδες 9

β. Να βρείτε τον γεωμετρικό τόπο των σημείων M για τα οποία ισχύει

$$d(M, \varepsilon_1) = d(M, \varepsilon_2)$$

Μονάδες 6

γ. Να βρείτε εξίσωση κύκλου που εφάπτεται στις $\varepsilon_1, \varepsilon_2$ και περνά από το A .

Μονάδες 10

Απάντηση

α. $(1) \Leftrightarrow (x+2)^2 - (2y)^2 = 0 \Leftrightarrow (x-2y+2)(x+2y+2) = 0$ οπότε

$\varepsilon_1: x-2y+2=0$ και $\varepsilon_2: x+2y+2=0$, που είναι ευθείες.

β. Έστω $M(x, y)$ τυχαίο σημείο του τόπου. Τότε η σχέση $d(M, \varepsilon_1) = d(M, \varepsilon_2)$

$$\text{γίνεται } \frac{|x-2y+2|}{\sqrt{1^2 + (-2)^2}} = \frac{|x+2y+2|}{\sqrt{1^2 + (-2)^2}} \Leftrightarrow |x-2y+2| = |x+2y+2| \Leftrightarrow$$

$x-2y+2 = x+2y+2$ ή $x-2y+2 = -x-2y-2 \Leftrightarrow 4y=0$ ή $2x=-4$, οπότε ο γ.

τόπος των σημείων M είναι οι (κάθετες ευθείες) $y=0$ (ο $x'x$) και $x=-2$.

γ. Έστω $K(x_0, y_0)$ και $\rho > 0$ η ακτίνα του κύκλου.

Επειδή ο κύκλος εφάπτεται στις ε_1 και ε_2 το K , θα ισαπέχει από αυτές οπότε θα είναι σημείο του γ. τόπου του β. ερωτήματος.

Επομένως $x_0 = -2$ ή $y_0 = 0$.

Επίσης $\rho = (KA) = d(K, \varepsilon_1)$ (2)

$$\text{Αν } K(-2, y_0) \text{ τότε } (2) \Leftrightarrow \sqrt{(-2-1)^2 + (y_0-1)^2} = \frac{|-2-2y_0+2|}{\sqrt{1^2 + (-2)^2}} \Leftrightarrow$$

$$\sqrt{5}\sqrt{9+y_0^2-2y_0+1} = 2|y_0| \Leftrightarrow 5(9+y_0^2-2y_0+1) = 4y_0^2 \Leftrightarrow y_0^2 - 10y_0 + 50 = 0$$

$\Leftrightarrow (y_0-5)^2 + 25 = 0$, που είναι αδύνατη. Επομένως το κέντρο δεν βρίσκεται στην $x=-2$.

$$\text{Αν } K(x_0, 0) \text{ τότε } (2) \Leftrightarrow \sqrt{(x_0-1)^2 + (0-1)^2} = \frac{|x_0-2\cdot 0+2|}{\sqrt{1^2 + (-2)^2}} \Leftrightarrow$$

$$\sqrt{5}\sqrt{x_0^2 - 2x_0 + 1 + 1} = |x_0+2| \Leftrightarrow 5(x_0^2 - 2x_0 + 1) = x_0^2 + 4x_0 + 4 \Leftrightarrow$$

$$4x_0^2 - 14x_0 + 6 = 0 \Leftrightarrow 2x_0^2 - 7x_0 + 3 = 0 \text{ και}$$

$$\text{έτσι } x_0 = \frac{-(-7) + \sqrt{(-7)^2 - 4 \cdot 2 \cdot 3}}{2 \cdot 2} \text{ ή } x_0 = \frac{-(-7) - \sqrt{(-7)^2 - 4 \cdot 2 \cdot 3}}{2 \cdot 2}$$

$$\text{δηλ. } x_0 = 3 \text{ ή } x_0 = \frac{1}{2}.$$

Άρα οι ζητούμενοι κύκλοι είναι

$$C_1: (x-3)^2+y^2 = 5 \quad \text{ή} \quad C_2: (x-\frac{1}{2})^2+y^2 = \frac{5}{4} .$$

Οι εισηγητές

Αθ. Γνεσούλης

Σπ. Κούρτης

Ο Διευθυντής

Ηλίας Πιτσιλαδής